

Concept Manifest

bij debat 11 maart 2026

Dit manifest is een voorzet; n.a.v. het debat wordt een definitieve versie gemaakt.

Voor állen (politieke partijen, geloofsgemeenschappen, individuen):

- 1) Wij spreken uit dat religie en Amsterdam onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. De geschiedenis van Amsterdam is sterk gestempeld door joodse, christelijke en later ook door islamitische en anderszins religieuze Amsterdammers. Tegelijk erkennen we hoe Amsterdam ook altijd een stad was waar je ruimte vond om 'nergens in te geloven'.
- 2) Wij geloven dat levensbeschouwing een belangrijk onderdeel is van de stad van de toekomst. Daarom beloven we ons waar het kan uit te spreken over wat we geloven (religieus of niet) en ook steeds respectvol te vragen naar het geloof van de ander.
- 3) Vandaag de dag kan de stad niet zonder professionals en vrijwilligers die zich vanuit hun geloofsovertuiging laten inspireren om het goede voor Amsterdam en haar inwoners te zoeken. De plek van geloofsgemeenschappen in de samenleving is iets positiefs. Veel geloofsgemeenschappen vervullen een belangrijke rol in het maatschappelijk middenveld met een breed scala aan activiteiten voor Amsterdammers én individuen worden er geïnspireerd om op hun werk of in hun omgeving goed te doen.
- 4) Wijlen 'rode dominee' Ab Harrewijn bepleitte dat *de politiek fora en programma's creëert, waarvoor de verschillende godsdienstige en maatschappelijke groeperingen worden uitgenodigd om mee te denken over de inrichting van de samenleving. Dat de politiek beslist staat buiten kijf, maar zij kan en moet wel haar voordeel doen met de diepgang en betrokkenheid van de discussies elders.* Die woorden nemen we ter harte. Als vertegenwoordigers van geloofsgemeenschappen, Amsterdamse raadsleden en bestuurders willen we regelmatig in gesprek om te reflecteren op de staat van de stad en de samenleving.
- 5) De burgemeester werkt aan een hernieuwde notitie '*Scheiding kerk en staat – ruimte voor religie*'. Daarin wordt gekozen voor het beleid van *inclusieve neutraliteit* *. Dit beleid wordt zowel binnen als buiten de Stopera door politieke en religieuze vertegenwoordigers uitgedragen, om zo meer kennis en begrip in de Amsterdamse gemeente over religie in de stad te ontwikkelen.
- 6) Het schrijnende tekort aan ruimtes voor geloofsgemeenschappen is een maatschappelijk probleem. We roepen het nieuwe college op om zich actiever in te zetten om bij te dragen aan een oplossing; een richtlijn is om dát wat met geloofsgemeenschappen te maken heeft vanuit maatschappelijk-religieuze bestemmingsplannen en tarieven mogelijk te maken.

Voor wie dat wil en kan toezeggen:

- 7) We beloven, ieder vanuit onze eigen geloofsovertuiging en geloofsgemeenschap, voor de stad te bidden en ons in te zetten voor haar bloei. We bidden voor al haar inwoners, voor ons College van B&W, de raad en de andere stadsbestuurders. En we bidden als geloofsgemeenschappen ook voor elkaar; dat we groeien in onderlinge verbondenheid.

** Onder inclusieve neutraliteit, de gangbare benadering in Nederland, wordt verstaan dat er ruimte is voor religie in de publieke ruimte. De overheid zet zich in voor gelijke behandeling en kan een religie of levensbeschouwing ondersteunen, zo lang de ene groepering geen voorrang krijgt boven de andere.)*